

Rośliny okrytonasienne

Blomsterplanter

Rośliny okrytonasienne

Rośliny okrytonasienne to rośliny mające kwiaty. Niektóre z nich mają duże kwiaty, a niektóre małe.

Duże i małe kwiaty

Bukietnica Arnolda, Foto; Antoine Hubert, Flickr

Największy kwiat świata nazywa się bukietnica Arnolda. Rośnie on w Indonezji i może mieć średnicę większą niż metr. Najmniejsze kwiaty mają tylko kilka milimetrów średnicy. Czy widziałeś/widziałaś malutkie kwiatki? Czy wiesz, jak nazywają się po polsku lub norwesku?

Rośliny jednoroczne, dwuletnie i wieloletnie

Rośliny okrytonasienne mogą żyć rok, dwa lub wiele lat.

Roślina jednoroczna (ettårig plante)

Groszek (erter) żyje tylko rok. Nasiono kiełkuje na wiosnę, a roślina kwitnie latem i wytwarza nowe nasiona. Jak nasiona dojrzeją jesienią, groszek wiednie (visner).

Z następną wiosną znów kiełkują (spirer) nasiona i wyrastają nowe rośliny.

Groszek jest rośliną jednoroczną.

Ludzie uprawiają (dyrker) groszek od prawie 8000 lat.

Roślina ta pochodzi z Azji zachodniej.

Roślina dwuroczna (toårig plante)

Marchew żyje dwa lata i jest rośliną dwuroczną. W pierwszym roku kiełkuje nasiono (frø) i wyrastają zielone liście. Dzięki liściom korzenie otrzymują substancje odżywcze. Korzeń (rot) żyje w ziemi do następnego lata. W następnym lecie marchew kwitnie (blomstrer) i wytwarza nasiona. Jak one dojrzeją (modner), roślina więdną.

Gdy ponownie nadejdzie wiosna, nasiona kiełkują i dają początek nowym roślinom.

Marchew pochodzi z Bliskiego Wschodu. Arabowie sprowadzili ją do Europy około 1000 lat temu.

Roślina wieloletnia (flerårig plante)

Mniszek lekarski (løvetann) jest rośliną wieloletnią. Zielone części rośliny więdną jesienią, lecz korzeń żyje nadal w ziemi. Z następną wiosną wyrasta z niego roślina z nowymi liśćmi i kwiatami.

Mniszek lekarski pochodzi z Europy i Azji zachodniej, lecz rozprzestrzenił się w wielu krajach na całym świecie.

Istnieje wiele innych wieloletnich roślin. Rośliny te mają wiele sztuczek, by przetrwać zimę.

Tulipany gromadzą substancje odżywcze w cebuli (løk), a ta jest w stanie przetrwać zimę. Jak nadchodzi wiosna, cebula wytwarza liście i kwiaty.

Podejrzewa się, że nazwa „tulipan” pochodzi od perskiego słowa oznaczającego turban.

Drzewa liściaste (**løvtrær**) gubią liście zimą. Dzieje się to dlatego, że liście potrzebują wody, a zimą woda często zamarza. Gdy drzewa nie mają liści, nie potrzebują dużo wody. W ten sposób mogą przetrwać do czasu, gdy wytworzą nowe liście (**blader**), kwiaty i nasiona.

Kwiaty polne (**markblomster**)

Rośliny okrytonasienne rosnące dziko nazywamy kwiatami polnymi. Pojawiają się one wczesną wiosną i widoczne mogą być nadal jesienią. Istnieje wiele różnych **gatunków** (**arter**) kwiatów polnych. Wiele z nich można zobaczyć wzdłuż dróg. Poniżej zaprezentowano niektóre z kwiatów polnych występujących w Norwegii.

o**set** – tistel

ś**wierzbnica** – rødknapp

czarcikęs – blåknapp

przylaszczka – blåveis

podbiał – hestehov

mniszek lekarski – løvetann

dzwonek – blåklkke

koniczyna czerwona – rødkløver

komonica – tiriltunge

stokrotka – prestekrage

krwawnik – ryllik

zawilec – hviteis

PYTANIA:

1. Jak nazywa się największy kwiat na świecie?

.....

2. Skąd pochodzi groszek?

.....

3. Jak długo żyje marchew?

.....

4. Podaj przykład rośliny wieloletniej.

.....

5. Podaj 5 nazw kwiatów polnych rosnących w Norwegii.

.....

WPISZ NORWESKIE WYRAZY PRZY POLSKICH ODPWIEDNIKACH:

ERTER	FRØ	LØVETANN	BLOMSTERPLANTE	VISNE
LØVTRE	ROT	FLERÅRIG PLANTE	MARKBLOMST	
LØK	ETTÅRIG PLANTE	SPIRE	MODNE	BLAD
TOÅRIG PLANTE	BLOMSTRE	DYRKE	ART	

OKRYTONASIENNE –

ROŚLINA JEDNOROCZNA –

ROŚLINA DWULETNIA –

ROŚLINA WIELOLETNIA –

GROSZEK –

WIĘDNAĆ –

KIEŁKOWAĆ –

UPRAWIAĆ –

NASIONO –

KORZEŃ –

KWITNAĆ –

DOJRZEWAĆ –

MNISZEK LEKARSKI –

CEBULA –

DRZEWO LIŚCIASTE –

KWIAT POLNY –

LIŚĆ –

GATUNEK –